

Nr 754

Av herr **Larsson** i Hedenäset m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 95, angående vissa åtgärder i prisreglerande syfte på jordbrukets område, m. m.

(Lika lydande med motion nr 625 i Första kammaren)

I Kungl. Maj:ts proposition nr 95 framlägges förslag till åtgärder i prisreglerande syfte på jordbrukets område.

Vad beträffar frågan om användningen under nästa regleringsår av interna regleringsavgifter och av motsvarande kompensationsavgifter förordar departementschefen fortsatt tillämpning av samma föreskrifter som för närvarande.

Bland de utjämningsavgifter som ingå som detaljer i jordbruksregleringen vill vi här särskilt uppehålla oss vid avgifterna å mjölk och mejeriprodukter, vilka f. ö. rätt nyligen ha varit föremål för uppjusteringar.

Vi vill ifrågasätta om inte här aktuella avgifter borde differentieras så att de utginge med lägre belopp för Norrbottens län och Västerbottens läns lappmark. Det synes oss inte vara riktigt, att jordbruket i detta område netto per år får avstå en summa av omkring 3 000 000 kronor. Så blir emellertid förhållandet med nuvarande bestämmelser.

Jordbruket i övre Norrland arbetar under betingelser, som ur klimatiska och andra synpunkter är särpräglade i förhållande till landet i övrigt. Detta har framför allt till följd att produktionen ej kan differentieras på samma sätt som i andra landsdelar. Vallodling och därpå följande mjölkproduktion äro helt dominerande. Denna begränsning av differentieringsmöjligheterna gör att jordbruket i denna landsdel blir särskilt beroende av mjölkproduktionens lönsamhet.

Konstateras må att jordbruket är en omistlig del av övre Norrlands näringsliv. En lokal produktion av livsmedel utgör en nödvändig förutsättning för exploaterandet av landsdelens naturrikedomar. För kontinuerliga leveranser av färsklivsmedel till malmfälten och andra ur produktionssynpunkt viktiga centra måste jordbruk finnas inom rimliga avstånd från konsumtionsorterna. Ur beredskapssynpunkt är det angeläget, att ett tillräckligt befolkningsunderlag finns i de norrländska bygderna och att — i ett eventuellt kritiskt läge — en ej alltför obetydlig lokal livsmedelsproduktion kan upprätthållas.

En besvärande faktor för mjölkproduktionen inom här aktuella områden är de höga driftkostnader, som mejerirörelsen orsakas, främst till följd av

de långa avstånden. Mejerirörelsen nödgas av denna anledning redovisa driftkostnader om 10—13 öre per invägd liter mjölk.

Noteras må att övre Norrland är ett underskottsområde i fråga om jordbruksprodukter, inberäknat mjölk och produkter därav. Det kan av denna anledning även ifrågasättas om jordbruket i denna landsdel bör i samma utsträckning delta i kostnaderna för avlastning av inom landet uppkommande överskott.

Av de skäl som ovan redovisats synes det oss vara riktigt att utjämningsavgifterna å mjölk och produkter därav differentieras att utgå med lägre belopp för Norrbottens län och Västerbottens läns lappmark. Avvägningen av differentieringens storleksordning synes — innan definitivt beslut fattas i frågan — böra utredas av statens jordbruksnämnd i samråd med vederbörande organisationer. Riksdagen synes oss dock redan nu i princip böra ge sin anslutning till en sådan differentiering och uppdraga åt Kungl. Maj:t att — efter nämnda utredning — fatta beslut i frågan.

Med stöd av vad ovan anförts få vi hemställa,

att riksdagen vid behandlingen av Kungl. Maj:ts proposition nr 95 måtte i enlighet med vad i motionen anförts uttala, att en differentiering av utjämningsavgifterna å mjölk och mejeriprodukter överväges så, att de utgå med lägre belopp för Norrbottens län och Västerbottens läns lappmark, samt

att Kungl. Maj:t ges i uppdrag fatta därav föranledda beslut.

Stockholm den 27 mars 1962

Harald Larsson
i Hedenäset

R. Lassinantti

Annie Jäderberg
